

csigavonal- vagy hullámvonaldísszel, megemlített egy vonaldíszes korsónyak. Több gödörből kerültek elő, összefüggő réteget alkotva sütőfelület-töredékek. Állatcsont viszonylag alacsony számban került elő, de a kisebb állati maradványok (tojáshéj, halpikkely stb.) is képviselve vannak a leletanyagban, az egyik kútban pedig kifejezetten nagy mennyiségben volt állatcsont (elsősorban lóvázrészletek). A fémleletek közül egy bronztű, bronzkarikák és -lemezek töredékei, fűrőfej, vassarkantyú, sarló, vaskések, aklasszeg, több szalu, egy vaskulcs és ládavasalatok emelhetők ki. Egy egész őrlő és több őrlőkötöredék került elő. Az Árpád-kori telepjelenségek a nyomvonal Ny-i felében sűrűsödtek, a telep bizonyosan folytatódott a nyomvonalról ÉNy-ra eső (szintén Dunaszentgyörgyhöz tartozó) területen.

Az ismeretlen korú jelenségek közül kiemelendő 5 sír illetve emberi vázmaradvány, amiből 4 vélhetőleg Árpád-kori vagy későbbi (3 az egyik kút betöltésében, egy további az egyik külső kemence munkagödrenek szélénél volt leásva), egy pedig feltehetően római kori.

A lelőhely nyomvonalon kívüli része mezőgazdasági művelés alatt áll. A lelőhely nyomvonalon belüli részén, délen a római kori lelőhely kiterjedését nem lehetett egyértelműen tisztázni.

Munkatársak: Hajnal Zsuzsanna, Ferenczi László.

HALÁSZ ÁGOSTON

113. Dunaszentgyörgy, M6 TO-23 lelőhely

(Tolna megye) **Á**

A tervezett M6 autópálya Dunaújváros–Szekszárd közé eső szakaszán a Wosinsky Mór Megyei Múzeum munkatársai terepbejárást végeztek. A 118,210–118,432 km-szelvények közé eső területen átlagos leletintenzitású római és Árpád-kori lelőhelyet (települést) azonosítottak. A kijelölt nyomvonal területén, M6 TO-23 lelőhelyen 2008. április 15. és június 30. között teljes körű feltárást folytatott a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat, összesen 14 796 m² felületen. A lelőhely egy ÉÉNy–DDK-i tájolású dombhát alsó részén helyezkedik el. A lelőhelyen 85 objektumot tártunk fel, melyek mind Árpád-koriak és egy horizonthoz tartoznak. Előkerült 3 kút, 2 szabadtéri kemence, 6 épület, 7 árok, 1 sír, 2 agyanyerő gödörkomplexum, valamint gödör és cölöplyukak. Az objektumok kevés leletanyagot tartalmaztak. Az előkerült kerámiaanyag jelentős része bogrács-töredékből áll. Fontos megemlíteni a két objektumból előkerült emberi állkapocstöredéket (Infans). Fémleletek közül a legjelentősebb a 23. sz. objektumból előkerült lándzsa, valamint egy III. Béla korabeli érme.

A legjelentősebb objektum a 23. sz., ÉNy–DK-i tájolású, lekerekített sarkú, kissé trapéz alakú, 5,1×3,35 m alapterületű épület volt. ÉNy–DK-i középtengelyén helyezkedett el a 3 tartó cölöplyuk, melyeknek jól láthatóan kirajzolódott a munkagödre. DNy-i oldalánál az épülethez bejárat rész kapcsolódott, melynek két oldalán cölöplyukat találtunk. A cölöplyukak között

megmaradt a faküszöb szerkezete. DK-i sarkában lekerekített sarkú, négyzet alakú kemencét találtunk. A kemence platniját átvágva hőtartó kerámia-, állatcsonttréteg került elő. Az épület leégett, ennek köszönhetően faszervezetének egy része megőrződött. Ny-i sarkában egy ép őrlőkőpár volt. Az épület ÉK-i sarkában tárolóverem helyezkedett el, ahol vesszőfonat-maradványokra bukkantunk. Az épület környezetéből nagy mennyiségű gabona került elő. Ebben a külön szerkezeti egységben feküdt az a lándzsa, amelynek a fanyél szerkezete is megmaradt. A 15. és az 54. sz. épület méretben és szerkezetben azonos, földbe mélyítették, ÉK–DNy-i tájolásúak, É-i sarkukban kemence helyezkedett el, ÉK-i rövid oldalukon keskeny lejárati résszel. A 72. sz. kútban 6,5 m mélyen egy lekerekített sarkú téglalap alakú folt rajzolódott ki. Nyomokban fadeszka-szerkezet maradványokat figyeltünk meg. Ebben a mélységben megjelent a talajvíz. Közvetlenül a DNy-i szelvényfalnál ÉÉNy–DDK-i tájolású, melléklet nélküli férfisírt találtunk a már említett 23. sz. épület közeléből. A nyomvonalon belül DNy-i irányba próbakutatást végeztünk, hogy meggyőződjünk arról, hogy a lelőhely ebben az irányban nem folytatódik. Több árok-részletet dokumentáltunk, melyek 7 objektumba csoportosíthatóak. Átlagosan 20–40 cm szélesek voltak, mélységük 4 és 35 cm között változott. Az árok vonatkozásában bizonyos rendszert figyeltünk meg: egy részük ÉÉNy–DDK-i tájolású, a dombháttal, illetve egymással párhuzamosan futottak, egymástól megközelítőleg egyenlő távolságra helyezkedtek el; mások DNyNy–ÉKK-i tájolásúak, merőlegesen a dombhátra.

Munkatársak: Hatos János, Rácz Viktória, Szabó Domán, Tóthné Szakál Georgina.

MAJERIK VERA – NICKLAS LARSSON

114. Dunaújváros, Padlás és Asztal

(Fejér megye) **B, Kö**

A részletes tanulmányt lásd a kötet 83. oldalán!

NOVÁKI GYULA

115. Ecsér, 10. sz. lelőhely

(Pest megye) **Á**

2008 decemberében próbafeltárást végeztünk Ecsér határában, a Budapest–Szolnok vasútvonaltól D-re, egy ÉNy–DK-i irányú dombháton. Ennek során összesen 2500 m² területet kutattunk. A kiásott kutatóárkokban 9 régészeti objektum – 4 árok, 2 gödör, 1 átégett objektum (talán kemence?) és 2 ház – foltját, vagy foltjának részletét dokumentáltuk. Az egyik árokból Árpád-kori (13. sz.) fazék töredékei kerültek elő. Az objektumok foltjai elszórtan, de mindegyik kutatóárból előkerültek. A próbafeltárással bizonyossá vált, hogy az Árpád-kori település valószínűleg nagyobb kiterjedésű, mint a most kutatott terület.

PATAY RÓBERT